Η εορτή της Ζωοδόχου Πηγής

Categories : ΘΕΟΛΟΓΙΑ

Date : 21 Απριλίου, 2017

Από το Ωρολόγιον το Μέγα

Έξω από την Κωνσταντινούπολη, προς τα μέρη των Επτά Πύργων, υπήρχε παλιά ναός πάρα πολύ μεγάλος και ωραίος στο όνομα της Θεοτόκου, ο οποίος είχε ανεγερθεί κατά τα μέσα του ε’ αιώνα από τον αυτοκράτορα Λέοντα τον Θράκα, τον επονομαζόμενο Μακέλλη, κοντά σε κάποια πηγή, της οποίας το νερό έκαμε κατά καιρούς πολλές θεραπείες και θεράπευσε κάθε είδους αρρώστιες με τη χάρη της Θεοτόκου, από την οποία και επονομάστηκε Ζωοδόχος, ή μάλλον Ζωηφόρος Πηγή. Αυτού του ναού τα εγκαίνια επιτελεί σήμερα η Εκκλησία του Χριστού.

Ο ναός όμως αυτός, μετά την πτώση της Βασιλεύουσας, κατεδαφίστηκε με άνωθεν διαταγή και τα υλικά του μεταφέρθηκαν για την κατασκευή του τεμένους Σουλτάν Βαγιαζίτ, έτσι που από την παλιά εκείνη ομορφιά τίποτε άλλο δεν απέμεινε, παρά μόνο ένα πολύ μικρό και ευτελές παρεκκλήσι, όλο σχεδόν χωμένο στα ερείπια, που είχε είκοσι πέντε σκάλες για την κατάβαση και φεγγίτες ψηλά στη στέγη, από τους οποίους έπαιρνε λίγο φως. Προς δε τη δυτική πλευρά τού εδάφους του βρισκόταν η πηγή του αγιάσματος που είπαμε, φραγμένη με κάγκελα, στην οποία φαίνονταν να κολυμπούν και μερικά ψάρια.

Αυτή λοιπόν ήταν η κατάστασή του μέχρι το έτος 1821· τότε κατεδαφίστηκε και το μικρό εκείνο που απέμενε, οπότε καταχώθηκε και το ιερό αγίασμα και εξαφανίστηκε εντελώς.

Αλλά επί των ημερών του σουλτάνου Μαχμούτ (1), τότε που οι υπήκοοί του απολάμβαναν ελευθερία τέλεσης των θρησκευτικών τους εθίμων, ζητήθηκε από τους ομογενείς άδεια για την οικοδομή τουλάχιστο του παρεκκλησίου που είπαμε.

Το έργο άρχισε στις 27 Ιουλίου του έτους 1833· όταν όμως έγινε ανασκαφή και βρέθηκαν τα θεμέλια του αρχαίου ναού, ανεγέρθηκε, με νεώτερη άδεια του σουλτάνου, όχι μόνο το παρεκκλήσι του αγιάσματος λαμπρότερο του προηγουμένου, αλλά και άλλος νέος ναός πάνω στα θεμέλια του παλιού, πάρα πολύ μεγάλος και ωραίος και μεγαλοπρεπής.

Ο ναός αυτός θεμελιώθηκε στις 14 Σεπτεμβρίου του έτους 1833, ενώ το έργο ολοκληρώθηκε στις 30 Δεκεμβρίου του 1834. Και στις 2 Φεβρουαρίου του 1835 ο παναγιώτατος οικουμενικός πατριάρχης Κωνστάντιος ο Β’, έχοντας συλλειτουργούς

και δώδεκα πρόκριτους αρχιερείς, με μεγάλη εκκλησιαστική παράταξη και άπειρο πλήθος Χριστιανών, τέλεσε τα εγκαίνια του ιερού αυτού ναού εις δόξαν της Θεοτόκου και καύχημα του γένους μας.

(1) «Ο Σουλτάνος Μαχμούτ αγαπούσε κατόπιν τους Χριστιανούς. Ἐνώ πριν οι Χριστιανοί δεν μπορούσαν να επιδιορθώσουν ούτε έναν ερειπωμένο Ναό, ούτε να κτίσουν εκ νέου, αυτός εξέδωσε μετά περί τα δύο χιλιάδες φιρμάνια προς ανέγερσιν νέων Ναών κλπ.» (Αγίου Παϊσίου Αγιορείτου, Ο ΓΕΡΩΝ ΧΑΤΖΗ-ΓΕΩΡΓΗΣ Ο ΑΘΩΝΙΤΗΣ, στ' έκδ. 2001, σελ. 18)

[Απόδοση για την Κ.Ο. του υπομνήματος της Παρασκευής της Διακαινησίμου (Ωρολόγιον το Μέγα, Μέρος Β', Πεντηκοστάριον)].

(Πηγή: koinoniaorthodoxias.org)